

Vattenfall Vindkraft Horns Rev 3 P/S
Exnersgade 2
6700 Esbjerg

Kontor/afdeling
Center for Energiressourcer

Dato
10. august 2018

J nr. 2017 4670

Tilladelse til elproduktion (tilladelse til at udnytte energien) for Horns Rev 3 Havmøllepark

Vattenfall Vindkraft Horns Rev 3 P/S (CVR nr. 36687606) (koncessionshaver) har ved e-mail af d. 12. juni 2018 ansøgt om tilladelse til udnyttelse af energi fra Horns Rev 3 Havmøllepark.

I forbindelse med detailprojektet, som koncessionshaver sendte til Energistyrelsen d. 1. december 2016, blev der redegjort for opfyldelsen af vilkår i "Tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Horns Rev 3 samt internt ledningsnet (etableringstilladelse)". Styrelsen godkendte detailprojektet d. 27. februar 2017.

Koncessionshaver har via e-mails til Energistyrelsen af d. 2. og 3. august 2018 redegjort for opfyldelsen af vilkår i etableringstilladelsen. Da mølleinstallation, drift samt afvikling af parken er dele af en løbende proces, kan visse vilkår ikke være opfyldt på nuværende tidspunkt, men vil først blive opfyldt senere. Energistyrelsen gør opmærksom på, at følgende vilkår endnu ikke har kunnet opfyldes: 3.6, 4.2, 4.3, 10.8 og 12.1. Det skal understreges, at alle vilkår skal efterleves og opfyldes, så snart det er muligt.

Energistyrelsen vurderer, at der er givet en tilstrækkelig redegørelse for opfyldelsen af de stillede vilkår fra etableringstilladelsen. Energistyrelsen giver på denne baggrund tilladelse til koncessionshaver til udnyttelse af energien fra Horns Rev 3 Havmøllepark på de nedenfor angivne vilkår. Tilladelsen gives efter § 29 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1003 af 27. juni 2018 (VE-loven).

Det skal understreges, at der i en række af vilkårene for tilladelsen henvises til love og regler udstedt i medfør af disse love, som ressortmæssigt henhører under andre myndigheder end Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Energistyrelsen tager

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

forbehold for, at ikke alle relevante regler m.v., som koncessionshaver er forpligtet til at følge, er nævnt i denne tilladelse.

Det bemærkes, at der til alle tider kan forekomme ændringer i de gældende regler, hvorfor koncessionshaver skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges.

Omkostninger, som måtte følge af vilkår, der måtte blive stillet på baggrund af gældende lovgivning, er Energistyrelsen uvedkommende.

Tilladelsen efter § 29 i VE-loven, gives på følgende vilkår:

1. Samtlige vilkår fra etableringstilladelsen, som er relevante på meddelelestedstidspunktet for nærværende tilladelse, er overflyttet til nærværende tilladelse.
2. Tilladelsen til udnyttelse af energien efter § 29 i VE-loven gives til koncessionshaver med en varighed af 25 år fra nettilslutningstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor første kWh leveres til det kollektive elnet fra Horns Rev 3 Havmøllepark.
3. Der vil være mulighed for ansøgning om forlængelse af perioden på 25 år med genforhandling af vilkårene for fortsat drift af det bestående anlæg efter udløbet af de 25 år, forudsat dette er muligt efter den til enhver tid gældende regulering.
4. Energistyrelsens tilladelse fritager ikke for eventuelle tilladelser i henhold til anden lovgivning.
5. Koncessionshaver skal til stadighed råde over den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at drive Horns Rev 3 Havmøllepark. En koncessionshaver, som opfylder de tekniske og finansielle krav til at have bevilling efter elforsyningslovens § 10, antages også at opfylde kravet efter denne tilladelse.
6. Alle havmøller skal nettilsluttes i overensstemmelse med de af Energinet til enhver tid fastsatte nettilslutningsbestemmelser. Der henvises til Energinets forskrifter.
7. Koncessionshaver skal senest d. 31. marts 2020 dokumentere opfyldelse af Energinet's nettilslutningsbestemmelser over for Energistyrelsen (Compliance Test).

8. Koncessionshaver skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler.
9. Såfremt det af tilladelsen omfattede område eller arealer inden for dette ikke omfattes af eller unddrages dansk højhedsret i medfør af folkeretlige regler, herunder ved mellemfolkelig overenskomst, skal koncessionshaver respektere enhver heraf følgende indskrænkning af området, uden at der i den anledning kan rejses krav mod Energistyrelsen eller den danske stat i øvrigt.
10. Tilladelsen medfører ikke indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone. Tilladelsen er således ikke til hinder for, at det inden for det af tilladelsen omfattede område kan tillades andre end koncessionshaver at gennemføre andre former for aktiviteter, end de i nærværende tilladelse omfattede. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at sådanne eventuelle aktiviteter ikke væsentligt er til gene for aktiviteter omfattet af nærværende tilladelse.
11. Koncessionshaver skal tegne en forsikring til dækning af de skader, som koncessionshaver - eller andre personer på vegne af koncessionshaver - forvolder i henhold til den i tilladelsen udøvede virksomhed. Dokumentation herfor forelægges Energistyrelsen til orientering, inden elproduktion må påbegyndes.
12. Koncessionshaver skal til enhver tid give Energistyrelsen adgang til at føre tilsyn med det samlede anlæg (Horns Rev 3 Havmøllepark) og de i nærværende tilladelse stillede vilkår, jf. VE-lovens § 29, stk. 3.

Øvrige forhold

13. Planlagt vedligehold af havmølleparken, som medfører nedsættelse af produktionsmulighederne, skal meddeles Energinet senest 3 måneder, før anlægsdele tages ud for vedligehold m.v., således at Energinet kan tilrettelægge vedligeholdelse m.v. af øvrige anlæg i denne periode. Ikke-planlagt vedligehold af vindmølle ejerens anlæg og eventuelt relateret reduktion af produktionsmulighederne meddeles Energinet hurtigst muligt. Energinet modtager online information om mulig produktion afhængig af aktuelle vindforhold og driftsklare vindmøller, jf. Energinet's forskrifter.
14. Koncessionshaver kan anmode Energinet om at udstede oprindelsesgaranti for elproduktionen fra havmølleparken. Der henvises til bekendtgørelse nr. 1323 af 30. november 2010 om oprindelsesgaranti for VE-elektricitet som ændret ved bekendtgørelse nr. 138 af 10. februar 2012,

hvor de nærmere betingelser fremgår, og som er gældende på tidspunktet for udstedelse af denne tilladelse.

Offentliggørelse og opbevaring af rådata om produktion og MetOcean data

Offentliggørelse og opbevaring af rå digitale MetOcean data

15. Koncessionshaver skal vedlagsfrit opbevare og offentliggøre rå digitale data for monitorerede MetOcean parametre, således at oplysningerne kan indgå i arbejdet med udvikling og anvendelse af meteorologiske og oceanografiske modeller i Danmark.
16. Rå digitale data omfatter som minimum:
  - Monitorerede meteorologiske og oceanografiske data (vind, bølger, strøm, is m.v.), herunder bl.a. målinger fra metmaster, lidar, vindscannere og eventuelle andre måleinstrumenter i eller i nærheden af anlægget.
17. Offentliggørelsen af alle rå digitale datatyper skal vedlægges fyldestående metadata med beskrivelser af anvendt måleudstyr, målehøjder og dybder samt kalibreringsdokumentation og enheder m.v., hvor det er relevant.
18. De specifikke krav til offentliggørelsen af de rå digitale data, herunder hyppighed, formater og detaljeringsgrad (f.eks. tidlige opløsninger), og databasen, hvor oplysningerne skal opbevares, fastlægges i en manual, som udarbejdes i samarbejde med koncessionshaver. Energistyrelsen påtænker at placere ansvaret for at opbevare og offentliggøre data hos en tredjepart.
19. Koncessionshaveren er ikke ansvarlig for kvaliteten af data fra det tidspunkt, hvor data, inklusive fyldestående meta-data, er overført til opbevaring hos Energistyrelsen eller den udpegede tredjepart. I tilfælde af fejl skal koncessionshaver hurtigst muligt anmelde eventuelle fejl i data til Energistyrelsen eller den udpegede tredjepart. Koncessionshaveren skal desuden hurtigst muligt vederlagsfrit rette fejlen og indsende korrigeret data til Energistyrelsen eller den udpegede tredjepart.
20. Forpligtelsen gælder alene alle de målinger af vind og bølger m.v. (data om MetOcean), som koncessionshaver eller tredjepart på vegne af koncessionshaver frivilligt måtte foretage efter tildelingen af koncessionen. Forpligtelsen gælder fra det tidspunkt, hvor den første kWh fra en eller flere af møllerne er leveret til det kollektive elforsyningsnet og herefter i hele havmølleparkens levetid, indtil elproduktionsanlægget tages permanent ud af drift.

21. Energistyrelsen kan i visse særlige tilfælde midlertidigt vælge at undtage visse typer af data fra offentliggørelse, hvis Energistyrelsen vurderer, at offentliggørelse vil påføre koncessionshaver en væsentlig kommerciel skade eller andre væsentlige gener. Undtagelsen vil være tidsbegrænset til maksimalt 2 år og vil desuden være betinget af, at Energistyrelsen eller en udpeget tredjepart altid skal have adgang til disse data fx i forbindelse med analyser af vindressourcen i den pågældende periode, hvor disse skal opbevares hos koncessionshaver.

Opbevaring og videregivelse af rå digitale produktionsdata

22. Koncessionshaver skal vederlagsfrit opbevare rå digitale data for energiproduktion og associerede data i hele parkens levetid. De rå digitale data vil fremadrettet blive brugt til udvikling og udbygning af vedvarende energi i Danmark i forbindelse med nye udbudte koncessioner.
23. Energistyrelsen kan vederlagsfrit rekvirere data efter behov eller beslutte, at disse rå digitale data i stedet vederlagsfrit skal videregives løbende til en database. Energistyrelsen vil i den forbindelse angive, hvor hyppigt dette i givet fald skal ske, og hvilket format dette skal ske i.
24. Rå digitale data omfatter som minimum:
  - Data om energiproduktion fra parken og for hver enkel mølle
  - Data om nedetider for hver enkel mølle
25. De rå data om energiproduktion og associerede forhold vil ikke blive offentliggjort, men vil kun blive anvendt af Energistyrelsen og eventuelle udpegede tredjeparter i forbindelse med arbejdet med at udvikle ny viden om vindressourcen til brug for planlægningen af nye havmøllepark-placeringer eller til at validere og certificere vindressourcemodeller til brug for blandt andet udbud af nye koncessioner.
26. Energistyrelsen og eventuelle udpegede tredjeparter behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt indenfor gældende lovgivning.

Andre økonomiske oplysninger

27. Energistyrelsen kan vederlagsfrit indhente andre økonomiske oplysninger i relation til etablering af anlæg, herunder oplysninger om de faktiske etableringsomkostninger samt oplysninger om faktiske drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Oplysningerne vil skulle indgå i udvikling og udbygning af vedvarende energi i Danmark, herunder vurderinger af vindpotentialet i Danmark.

28. Energistyrelsen behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt indenfor gældende lovgivning.

Rapportering om tekniske forhold m.v.

29. Koncessionshaver skal på Energistyrelsens anmodning vederlagsfrit fremsende en årlig rapport med oplysninger om de tekniske erfaringer med anlægget. Energistyrelsen vil meddele koncessionshaver, hvornår koncessionshaver første gang skal fremsende rapport efter havvindmølleparkens nettilslutning. Rapporterne skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
- Erfaringer med mølle- og fundamentsteknologi, herunder målinger vedrørende vindforhold, skyggeeffekter, produktion samt laster på møller og fundamenter.
  - Erfaringer med opsamling af elektriciteten fra møllerne, herunder indpasning af mølleparken i forhold til elnettet.
  - Erfaringer for skibstransport af personale.
  - Erfaringer for sikkerhedsmæssige driftshændelser.
30. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at offentliggøre hele eller dele af de årlige rapporter.

Ved ejerskifte

31. Koncessionshaver kan ikke uden Energistyrelsens tilladelse overdrage sine rettigheder og forpligtelser ifølge denne tilladelse til tredjemand. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at den fornødne tekniske og økonomiske kapacitet er til stede. I øvrigt vil samtykke kun blive givet, hvis det kan gøres i overensstemmelse med EU-reglerne for offentlige udbud og den til enhver tid gældende lovgivning samt alle vilkår stillet i denne tilladelse.

Omkostninger

32. Energistyrelsen har ret til at opkræve gebyr for arbejde udført i forbindelse med behandling af og tilsyn med tilladelsen. Der henvises til bekendtgørelse nr. 1513 af 15. december 2017 om betaling for myndighedsbehandling i Energistyrelsen, der finder anvendelse på tidspunktet for meddelelse af denne tilladelse.

Overholdelse af tilladelsens vilkår

33. Koncessionshaver er forpligtet til at meddele Energistyrelsen de oplysninger, som Energistyrelsen finder nødvendige for udøvelse af

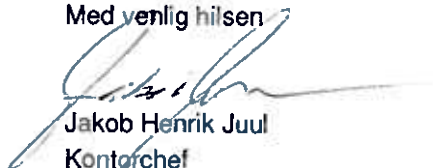
tilsynet, jf. VE-lovens § 59. Energistyrelsen behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt indenfor gældende lovgivning.

34. En meddelet tilladelse kan tilbagekaldes, såfremt nogen af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke opfyldes.
35. Der kan pålægges bødestraf, jf. VE-lovens § 72, ved
- tilsidesættelse af vilkår i denne tilladelse,
  - undladelse af at afgive oplysninger som omhandlet i § 59, eller
  - afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller undladelse af at afgive oplysninger efter anmodning.

Klageadgang

36. Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 i VE-loven af klageberettigede indbringes for Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at denne tilladelse er meddelt. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Jakob Henrik Juul
Kontorchef